

รายงาน

เรื่อง โอกาสการส่งออกไก่แช่แข็งและแปรรูปของไทยในนครคุนหมิง
มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

โดย

ศูนย์พัฒนาการค้าและธุรกิจไทย ณ นครคุนหมิง

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครคุนหมิง

บทคัดย่อ

รายงานแนวโน้มความต้องการและโอกาสทางการค้า เรื่อง “โอกาสการส่งออกไก่แช่แข็งและแปรรูปของไทยในนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน” จัดทำขึ้นเพื่อวิเคราะห์โอกาสการส่งออกไก่แช่แข็งและแปรรูปของไทยมายังนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยใช้ทฤษฎี SWOT จากการศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้บริโภครายการค้นคว้าข้อมูล และวิเคราะห์จุดเด่น จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของไก่แช่แข็งและแปรรูปของไทย พบว่า ประเทศไทยมีโอกาสในการส่งออกไก่แช่แข็งและแปรรูปมายังนครคุนหมิงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากปัจจัยต่างๆ อาทิ ผู้บริโภคชาวคุนหมิงมีความต้องการบริโภคเนื้อไก่ทดแทนเนื้อหมูที่ประสบปัญหาอหิวาต์แอฟริกันเพิ่มมากขึ้น และประเทศจีนได้ขึ้นทะเบียนบริษัทผลิตไก่ไทยให้ส่งออกมาประเทศจีนเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งชาวจีนมีพฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนไป วิถีชีวิตที่เร่งรีบ ชื่นชอบความสะดวกสบาย จึงเป็นโอกาสในการส่งออกไก่แปรรูป ซึ่งผู้บริโภคชาวคุนหมิงนิยมรับประทานปีกไก่ น่องไก่ ออกไก่ ตีนไก่ และเครื่องในไก่ ตามลำดับ อีกทั้งยังชอบทานไก่และเครื่องในไก่รูปแบบ ต้มพะโล้ ปิ้งย่างและทอด สำหรับรสชาติที่นิยมของผู้บริโภคชาวคุนหมิง ได้แก่ เค็ม เผ็ด เปรี้ยว และหม่าล่า หากไทยส่งออกไก่แปรรูปมายังนครคุนหมิง ควรสร้างแบรนด์ บรรจุภัณฑ์ และรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย สำหรับจุดแข็งและจุดอ่อนของไก่ไทย พบว่า อุตสาหกรรมไก่ไทยมีศักยภาพในการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก เนื้อไก่มีคุณภาพที่ได้มาตรฐาน แต่อุตสาหกรรมไก่ไทยมีผลผลิตเนื้อไก่เพื่อการส่งออกที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ อีกทั้งต้นทุนในการผลิตของอุตสาหกรรมไก่ไทยที่เพิ่มขึ้นตามค่าแรงขั้นต่ำที่เพิ่มขึ้นหรือค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับค่าเงินบาทของไทยที่แข็งค่าอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประเทศไทยสูญเสียความได้เปรียบในการแข่งขันด้านราคากับคู่แข่งจากประเทศอื่น เช่น บราซิล สหรัฐฯ เป็นต้น

คำสำคัญ : ไก่แช่แข็ง, ไก่แปรรูป, โอกาส

คำนำ

รายงานแนวโน้มความต้องการและโอกาสทางการค้า เรื่อง “โอกาสการส่งออกไก่แช่แข็งและแปรรูปของไทยในนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โอกาสการส่งออกไก่แช่แข็งและแปรรูปของไทยมายังนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยใช้ทฤษฎี SWOT เพื่อวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของสินค้าไก่และชิ้นส่วนไก่ของไทย

ผู้จัดทำหวังว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการไทยที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับไก่แช่แข็งและแปรรูป รวมถึงผู้ที่สนใจในข้อมูลเรื่องนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ผู้จัดทำ

ศูนย์พัฒนาการค้าและธุรกิจไทย ณ นครคุนหมิง

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครคุนหมิง

กันยายน 2563

1. ที่มาและความสำคัญ

ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีปริมาณการผลิตเนื้อไก่เป็นอันดับ 1 ใน 3 ของโลก มีปริมาณการผลิตเนื้อไก่รวม 17,000,000 ตัน คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 18 ของปริมาณการผลิตเนื้อไก่ทั่วโลก แต่ปริมาณการส่งออกเนื้อไก่ของจีนคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 3 เท่านั้น โดยผู้บริโภควิชาจีนมีปริมาณการบริโภคเนื้อไก่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันจีนมีการบริโภคเนื้อไก่เฉลี่ย 10 กิโลกรัม/คน/ปี และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คาดการณ์ว่าในปี 2567 จะมีปริมาณความต้องการบริโภคเนื้อไก่รวม 27,000,000 ตัน หรือเฉลี่ย 20 กิโลกรัม/คน และจีนมีโอกาสกลายเป็นประเทศผู้บริโภคนเนื้อไก่มากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก ด้วยเหตุนี้ ทำให้จีนประสบปัญหาปริมาณการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค ทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศเป็นหลัก

ผู้บริโภควิชาจีนในนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ส่วนใหญ่เริ่มนิยมบริโภคเนื้อไก่มากขึ้น เนื่องจากเนื้อไก่มีราคาถูกกว่าเนื้อหมู ประกอบกับช่วงปลายปี 2562 เนื้อหมูเกิดภาวะขาดแคลน เนื่องจากติดโรคระบาดอหิวาต์แอฟริกัน (African Swine Fever – ASF) อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภควิชาจีนสมัยใหม่หันมารักสุขภาพมากขึ้น นิยมบริโภคเนื้อไก่เพื่อเสริมสร้างโปรตีน โดยเฉพาะในนครคุนหมิง ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีชาวมุสลิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเป็นอีกเมืองที่มีการบริโภคไก่เป็นจำนวนมากอีกด้วย ส่งผลให้มีการนำเข้าเนื้อไก่สดแช่แข็งและสัตว์ปีก (HS Code : 0207) เพิ่มมากขึ้นจากต่างประเทศ เช่น บราซิล สหรัฐอเมริกา และไทย เป็นต้น โดยในปี 2563 (เดือนมกราคม - กรกฎาคม 2563) จีนมีปริมาณและมูลค่าการนำเข้าเนื้อไก่สดแช่แข็งและสัตว์ปีก (HS Code : 0207) จากไทย 73,369 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 69.96 มีมูลค่า 221,417,137 เหรียญฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 74.82 จากปีที่ผ่านมา (Global Trade Atlas) นอกจากนี้ ไทยมีการส่งออกสัตว์ปีกแช่แข็ง และผลพลอยได้ของไก่ที่ตัดแต่งเป็นชิ้นส่วน (HS Code : 020714) มายังจีนคิดเป็นอันดับ 3 รองจาก บราซิลและสหรัฐอเมริกา อีกด้วย โดยประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในเรื่องต่างๆ เช่น ระยะเวลาในการขนส่งสินค้าที่ใกล้กว่า สินค้าที่มีคุณภาพ อีกทั้งยังมีอีกปัจจัยที่สำคัญ คือ จีนไม่มีการเก็บภาษีนำเข้าสินค้าไก่จากไทย

2. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

2.1 ภาพรวมสถานการณ์

นครคุนหมิง เป็นเมืองหลวงของมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการเมือง เศรษฐกิจ การคมนาคม และวัฒนธรรมของมณฑล เป็นที่ตั้งศูนย์ราชการประจำมณฑล มีจำนวนประชากรทั้งสิ้นประมาณ 7,260,000 คน และในมณฑลยูนนาน มีประชากรชาวมุสลิม 698,000 คน ซึ่งประชากรชาวมุสลิมบางส่วนอาศัยอยู่ในนครคุนหมิง จึงทำให้มีร้านอาหารฮาลาลหลายร้านในนครคุนหมิง

นครคุนหมิง มีความสำคัญในฐานะเป็นศูนย์กลางการคมนาคมระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นตัวเชื่อมระหว่างภาคตะวันตกของจีนกับเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ โดยมีรูปแบบการคมนาคมที่

หลากหลาย อาทิ เส้นทางอากาศ – ท่าอากาศยานนานาชาติคุนหมิงฉางสวี่ นับเป็นท่าอากาศยานที่มีเส้นทางบินไปยังเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากที่สุดของจีน เส้นทางถนน – นครคุนหมิง เป็นเส้นทางสำคัญในการกระจายสินค้าไปยังมณฑลอื่นๆ ในการขนส่งสินค้าผ่านเส้นทาง R3A และ เส้นทางรถไฟ – มณฑลยูนนาน ในฐานะเป็นต้นทางของการขนส่งทางรถไฟและเส้นทางท่อแก๊ส (จีน-ลาว-ไทย) ในอนาคต ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้ นับเป็นเส้นทางในการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าที่ใกล้ที่สุดระหว่างจีนกับไทย นอกจากนี้ นครคุนหมิง ยังใกล้กับท่าเรือกว๋นเหล่ย์ เขตฯ สิบสองปันนา มณฑลยูนนาน ซึ่งเป็นด่านหลักในการนำเข้าไก่แช่แข็งอีกด้วย

2.2 สถานการณ์ตลาดและแนวโน้มการบริโภค

จีนมีปริมาณการผลิตเนื้อไก่คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 18 ของปริมาณการผลิตเนื้อไก่ทั่วโลก แต่ปริมาณการส่งออกเนื้อไก่ของจีนคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 3 เท่านั้น ทั้งนี้ อุตสาหกรรมเนื้อไก่ของจีนประสบปัญหาอาหารเลี้ยงไก่มีราคาแพงทำให้ส่งผลกระทบต่อการผลิต และสถานการณ์โรคระบาดใช้หวัดนกในจีนทำให้มีผลผลิตไม่เพียงพอ ขณะที่ผู้บริโภคชาวจีนมีปริมาณการบริโภคเนื้อไก่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันจีนมีการบริโภคเนื้อไก่เฉลี่ย 10 กิโลกรัม/คน/ปี โดยคาดการณ์ว่าในปี 2567 จะมีความต้องการบริโภคเนื้อไก่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยมากถึง 20 กิโลกรัม/คน/ปี และจีนมีโอกาสจะกลายเป็นประเทศผู้บริโภคเนื้อไก่มากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก ด้วยเหตุนี้ทำให้จีนจะต้องประสบปัญหาปริมาณการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภค ทำให้ต้องพึ่งพาอาศัยการนำเข้าจากต่างประเทศเป็นหลัก รองจากประเทศญี่ปุ่น แม็กซิโก อิรัก และซาอุดีอาระเบีย

2.3 สถานการณ์การผลิตภายในประเทศและความต้องการการนำเข้า

ข้อมูลจาก Global Trade Atlas ระบุว่า ในปี 2563 (เดือนมกราคม - กรกฎาคม) จีนนำเข้าไก่แช่แข็งและสัตว์ปีก (HS Code : 0207) มากถึง 842,848 ตัน มีมูลค่า 1,998 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 98.80 และในส่วนของประเทศไทยภายหลังได้รับสิทธิในการส่งออกเนื้อไก่มายังจีนอีกครั้ง จากที่รัฐบาลไทย-จีน ได้มีการลงนามในพิธีสารระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทยกับสำนักศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วย หลักเกณฑ์การตรวจสอบการกักกันและสุขอนามัยทางสัตว์แพทย์เพื่อการส่งออกเนื้อสัตว์ปีกแช่แข็งและชิ้นส่วนสัตว์ปีกจากประเทศไทยไปยังประเทศจีน เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2561 ในปี 2563 (เดือนมกราคม - กรกฎาคม) ไทยได้ส่งออกเนื้อไก่แช่แข็งมาจบรวม 71,505 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2562 มากถึงร้อยละ 70.20 มีมูลค่า 213 ล้านบาท และถือได้ว่าไทยเป็นประเทศที่จีนมีการนำเข้าไก่ในปี 2562 มากเป็นอันดับ 3 รองจากบราซิลและสหรัฐฯ

ข้อมูลจากกรมศุลกากรนครคุนหมิง ระบุว่า ในปี 2563 (เดือนมกราคม - กรกฎาคม) มณฑลยูนนานนำเข้าไก่แช่แข็งและผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนจากไทยมากถึง 7,351,980 ตัน มีมูลค่า 23,650 ล้านบาท มีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 70.33 และ ร้อยละ 71.88 ตามลำดับ

จากพฤติกรรมการบริโภคของชาวจีนพบว่า ชาวจีนส่วนใหญ่นิยมบริโภคเนื้อไก่ในรูปแบบ ตุ่นพะโล้ ปิ้งย่าง ทอด และหม้อไฟ ในขณะที่ผู้บริโภคในเขตจินตอนใต้นิยมบริโภคเนื้อไก่คองเป็นอาหารว่างและด้วยวิถีชีวิตที่เร่งรีบของผู้บริโภคในปัจจุบัน รวมทั้งชาวจีนมีระดับคุณภาพชีวิตและกำลังซื้อที่สูงขึ้น

ทำให้ความต้องการบริโภคอาหารสำเร็จรูปหรืออาหารแปรรูปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อความสะดวกสบายในการใช้ชีวิต

จีนมุ่งเน้นการนำเข้าเนื้อไก่สดแช่แข็ง ปีกไก่ น่องไก่ อุ้งเท้าไก่ และเครื่องในมากกว่า เนื่องจากมีราคาถูกและยังเป็นที่นิยมของชาวจีน แต่นิยมส่งออกไก่แปรรูปซึ่งมีราคาแพงกว่าไปยังตลาดต่างประเทศ อาทิ ไก่ย่าง ไก่ทอดและไก่นึ่งแปรรูป เป็นต้น

2.4 ข้อมูลสถิติการค้าที่สำคัญ

2.4.1 ข้อมูลสถิติการนำเข้าไก่แช่แข็งของจีน

มูลค่าและปริมาณการนำเข้าไก่แช่แข็งและชิ้นส่วนไก่แช่แข็งของจีน ปี 2561 – 2563 (ม.ค. - ก.ค.)

Hs Code : 020714

ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (หน่วย : เหรียญยูฯ)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง	ปริมาณการนำเข้า (หน่วย : ตัน)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง
	2561	2562	2563		2562/2563	2561	2562	
โลก	639,560,040	999,041,161	1,959,456,296	96.13	280,696	414,982	820,754	97.78
บราซิล	547,099,887	691,395,026	1,024,147,800	48.13	242,382	297,966	404,932	35.90
สหรัฐฯ	0	0	288,230,662	-	0	0	161,629	-
ไทย	10,609,854	126,655,152	220,809,772	74.34	3,722	43,167	72,924	68.93
รัสเซีย	83,835	9,356,438	194,742,663	1981.38	56	3,465	88,366	2450.48
อเจนตินา	58,214,310	97,661,498	120,889,519	23.78	25,916	41,011	52,086	27.00
อื่นๆ	161,368,152	541,319,223	1,759,981,112	-	68,008	204,659	790,827	-

ที่มา : Global Trade Atlas

แนวคิด SWOT

SWOT คือ คือกระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในขององค์กร ณ เวลาปัจจุบัน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารระดับสูงหรือนักบริหารการตลาด สามารถกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมนอก ที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กร เพื่อกำหนดเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดที่เหมาะสมต่อไปได้ โดยความหมายของ SWOT อธิบายได้ ดังนี้

- S = Strengths หมายถึง จุดแข็งของธุรกิจที่เป็นข้อได้เปรียบคู่แข่ง เป็นข้อดีของธุรกิจคุณทางด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายในต่างๆ อาทิเช่น มีจุดแข็งด้านการบริการ จุดแข็งด้านทำเล จุดแข็งด้านคุณภาพสินค้า ฯลฯ ซึ่งจุดแข็งเหล่านี้สามารถใช้เป็นกลยุทธ์ทางการตลาดได้
- W = Weaknesses หมายถึง จุดอ่อนของธุรกิจที่จะเป็นข้อเสียเปรียบคู่แข่ง ซึ่งเจ้าของธุรกิจเองจำเป็นต้องหาวิธีแก้ไขจุดอ่อนของธุรกิจให้เร็วที่สุด เพื่อจะสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้อย่างสูสี

- O = Opportunities หมายถึง โอกาสที่จะส่งเสริมธุรกิจ ซึ่งโอกาสที่ได้นั้นจะมาจากปัจจัยภายนอก อันได้แก่ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยทางสังคม ฯลฯ ซึ่งคุณเองต้องคอยหากกลยุทธ์ทางการขายมาใช้เมื่อเกิดโอกาสต่างๆ เพื่อเพิ่มยอดขายให้กับธุรกิจของคุณ
- T = Threats หมายถึง อุปสรรคในการทำธุรกิจ ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อธุรกิจของคุณ โดยเราไม่สามารถกำหนดได้ ทำได้แค่เพียงคาดการณ์ล่วงหน้าและหาวิธีรับมือกับอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นให้มีผลกระทบต่อธุรกิจน้อยที่สุด (Pitchayut Wangsukit, 2562)

3. วิธีดำเนินการ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อการศึกษาโอกาสการส่งออกไก่แช่แข็งและแปรรูปไทยมายังนครคุนหมิง โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยอ้างอิงจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้บริโภคนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 14 คน

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการหาข้อเท็จจริงจากการวิเคราะห์เหตุการณ์ สภาพความเป็นจริงที่มีอยู่ และศึกษาค้นคว้าโดยการสังเกตและการสัมภาษณ์เชิงลึก กับกลุ่มประชากรที่เป็นผู้บริโภค เนื่องจากเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการกำหนดโอกาสของสินค้าในการตลาดซื้อขาย โดยเป็นการสัมภาษณ์ที่ใช้คำถามแบบเดียวกัน และเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบคำถามมีโอกาสในการแสดงทัศนคติส่วนบุคคลได้มากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย ทั้งนี้ คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์คือคำถามที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคชาวจีน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้นำเข้าสินค้าให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าชาวจีนและสามารถเพิ่มโอกาสในการแข่งขันในตลาดจีน โดยคำถามมีทั้งหมด 12 ข้อ ดังนี้

1. 您喜欢吃鸡肉吗？为什么？（คุณชอบกินไก่หรือไม่ เพราะเหตุใด）
2. 您喜欢吃哪些鸡副产品？（例如鸡心，鸡骨架，鸡翅等）（คุณชอบกินส่วนไหนของไก่ ตัวอย่างเช่น หัวใจไก่ กระดูกไก่ ปีกไก่）
3. 您经常吃鸡肉吗？（一个星期大概几次）（คุณกินไก่บ่อยหรือไม่ 1 สัปดาห์กินประมาณกี่ครั้ง）
4. 您喜欢吃冷冻鸡肉还是加工的鸡肉？（คุณชอบกินไก่แช่แข็งหรือแปรรูป）
5. 如果您喜欢吃加工的鸡肉，喜欢什么样的？和什么味道？（如果您喜欢吃加工的鸡肉，喜欢什么样的？和什么味道？（如果您喜欢吃加工的鸡肉，喜欢什么样的？和什么味道？（如果您喜欢吃加工的鸡肉，喜欢什么样的？和什么味道？（如果您喜欢吃加工的鸡肉，喜欢什么样的？和什么味道？

6. 您一般在哪里买鸡肉? (ปกติคุณซื้อไก่ที่ไหน)
7. 您曾去买鸡肉, 有出现过已经卖光了吗? 卖光的鸡副产品平时有些什么? (คุณเคยไปซื้อไก่แล้วไก่ขายหมดหรือไม่ และไก่ที่ขายหมดส่วนใหญ่เป็นไก่ประเภทไหน)
8. 那里是否从泰国进口的鸡肉? (และโกรานั้นเป็นไก่นำเข้าจากไทยหรือไม่)
9. 您觉得泰国和中国鸡肉有什么不一样? (คุณคิดว่าไก่ไทยกับไ่จีนแตกต่างกันหรือไม่)
10. 您觉得泰国和中国鸡肉有什么好处和坏处? (คุณคิดว่าไก่ไทยและไ่จีนมีข้อดีและข้อเสียอย่างไร)
11. 您觉得泰国和中国鸡肉的价格怎么样? (คุณคิดว่าราคาไก่ไทยและราคาไ่จีนเป็นอย่างไรบ้าง)
12. 如果您觉得有一些方面泰国进口商需要加强和改善, 能否请您给一下意见和建议?
(คุณมีความคิดเห็นอะไรที่อยากแนะนำผู้เข้าไ่ไทยหรือไม่)

4. ผลการศึกษา

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการรวบรวมบนอินเทอร์เน็ต

4.1.1 สถานการณ์ไก่แช่แข็งและแปรรูปของไทย

ประเทศไทยเป็นผู้นำส่งออกเนื้อไก่แปรรูปอันดับ 1 ของโลก มีการส่งออกสินค้าสัตว์ปีกแช่แข็งในภาพรวมเป็นอันดับ 3 ของโลก และเป็นประเทศที่มีการผลิตสัตว์ปีกมากเป็นอันดับ 7 ของโลก มีผลผลิตประมาณปีละ 2.0 - 2.1 ล้านตัน หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 2 ของผลผลิตไก่เนื้อทั่วโลก ขณะที่การบริโภคเนื้อไก่ในประเทศมีปริมาณเฉลี่ยเพียงปีละ 1.2 - 1.3 ล้านตัน หรือประมาณร้อยละ 60 ของผลผลิตไก่เนื้อทั้งหมดของไทย ส่วนใหญ่การบริโภคในประเทศเป็นการบริโภคเนื้อไก่สดชำแหละ ขณะที่ผลผลิตไก่เนื้อส่วนเกินประมาณร้อยละ 40 ของผลผลิตรวมในประเทศจะถูกนำไปใช้ป้อนเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมไก่แช่แข็งและแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าซึ่งมีตลาดหลักเป็นตลาดส่งออก ที่สำคัญของไทยคือ ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป และจีน ขณะที่ผลผลิตเนื้อไก่จากฟาร์มเลี้ยงไก่ของเกษตรกรรายย่อย มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 10 ของผลผลิตไก่เนื้อทั้งหมด และไม่ได้อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมไก่แช่แข็งและแปรรูป โดยผลผลิตทั้งหมดส่งให้โรงชำแหละรายย่อยสำหรับบริโภคในประเทศ

อุตสาหกรรมไก่ของไทยยังมีความเสี่ยงจากฟุ้งพานำเข้าพันธุ์ไก่จากต่างประเทศ (ส่วนใหญ่นำเข้าจากยุโรปและสหรัฐฯ) หากเกิดโรคระบาดเป็นระยะเวลานานอาจจะทำให้ไทยประสบปัญหาในการขยายการผลิตไก่ในช่วงเวลา และปริมาณการผลิตไก่ของไทยไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้นำเข้า

4.1.2 ปัจจัยด้านกฎระเบียบและมาตรการที่เกี่ยวข้อง

ในหลายประเทศ รวมทั้งประเทศจีนมีการระบาดของเชื้ออหิวาต์แอฟริกัน (Africa Swine Fever) ในเนื้อหมู ทำให้หมูขาดตลาดและมีราคาแพง ชาวจีนจึงหันมารับประทานไก่แทนเนื้อหมูกันมาก

ขึ้น แต่เนื้อไก่เองก็เกิดโรคระบาด คือโรคไข้หวัดนก (H5N1) ที่ทำให้ต้องฆ่าไก่จำนวนมากเพื่อควบคุมการกระจายตัวของเชื้อโรคและกำจัดเชื้อโรค และในอดีตเนื่องจากปัญหาการระบาดของโรคไข้หวัดนกในไทยที่มีความรุนแรงในปี 2547 ได้ส่งผลให้การบริโภคเนื้อไก่ในประเทศลดลง และประเทศคู่ค้าสำคัญ อาทิ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น ฮังการี บารห์เรน รัสเซีย แอฟริกาใต้ สหรัฐอาหรับเอมิเรตต์ สิงคโปร์ และจีน ระงับการนำเข้าไก่แช่แข็งจากไทย ไทยจึงมีการปรับโครงสร้างการส่งออกจากเดิมที่เน้นการส่งออกไก่แช่แข็งมาเป็นไก่แปรรูปหรือไก่ปรุงสุกเพิ่มขึ้น

ต่อมา เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2560 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทยกับสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of the People's Republic of China : GACC) ได้มีการลงนามพิธีสารว่าด้วยหลักเกณฑ์การตรวจสอบ การกักกันและสุขอนามัยทางสัตว์แพทย์ เพื่อการส่งออกเนื้อสัตว์ปีกแช่แข็งและชิ้นส่วนสัตว์ปีกจากประเทศไทยไปยังประเทศจีน และเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2561 สำนักงานการขึ้นทะเบียนหรือรับรองแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (CNCA) ได้ประกาศขึ้นทะเบียนบริษัทผู้ผลิตและแปรรูปเนื้อไก่ของไทยจำนวน 7 โรงงาน และ เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2562 ได้ประกาศรายชื่อเพิ่มเป็นจากเดิม 9 ราย รวมเป็น 16 ราย (รายเก่า 7 รายใหม่ 9) เพื่อให้จีนสามารถนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้นและกระจายสินค้าไปยังพื้นที่อื่นๆ ได้มากขึ้นตามความต้องการของลูกค้า โดยมีเป้าหมายเป็นพื้นที่ทางตอนใต้ของจีน อาทิ มณฑลยูนนาน การจัดตั้งเขตการค้าเสรีจีน - อาเซียน (Free Trade Area : FTA) ทำให้ประเทศจีนยกเว้นการเก็บภาษีนำเข้าสินค้าประเภทไก่แช่แข็งและแปรรูปจากไทย นอกจากนี้ ประเทศไทยยังอยู่ใกล้กับประเทศจีนทางตอนใต้ จึงมีข้อได้เปรียบเรื่องระยะทางการขนส่ง โดยมีการขนส่งผ่านเส้นทางแม่น้ำโขง (ด่านเชียงแสน - ด่านกวนเหล่ย์) ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2563 ในปัจจุบันหน่วยงาน GACC ได้ประกาศขึ้นทะเบียนรายชื่อโรงงานไก่ของไทยเพิ่มขึ้น รวมทั้งสิ้น 22 โรงงานที่สามารถส่งออกไก่แช่แข็งมายังประเทศจีนได้ประกอ กับ ในปี 2561 จีนได้ดำเนินมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-Dumping) การนำเข้าเนื้อไก่จากบราซิลเป็นการชั่วคราว ด้วยเหตุนี้ กระทรวงพาณิชย์จึงกำหนดว่า บริษัทในจีนที่นำเข้าเนื้อไก่จากบราซิลจะต้องจ่ายเงินมัดจำประมาณร้อยละ 18.8 - 38.4 ของมูลค่าการนำเข้า จึงส่งผลให้ผู้นำเข้าจีนหลายรายไม่ประสงค์จะวางเงินมัดจำค่าสินค้า ซึ่งบราซิลเป็นประเทศนำเข้าไก่อันดับ 1 ของจีน

ปัจจุบันสถานการณ์เงินบาทของไทยที่อาจแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่อง ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของไทยที่เพิ่มขึ้น ขณะที่จีนมีการยกเลิกข้อจำกัดการนำเข้าผลิตภัณฑ์สัตว์ปีกจากสหรัฐฯ เป็นสัญญาณบวกต่อสงครามการค้าระหว่างประเทศที่แสดงให้เห็นว่าจีนทำตามข้อตกลงทางการค้าระยะแรกระหว่างจีนและสหรัฐฯ ซึ่งจีนจะซื้อสินค้าอุตสาหกรรม 4 ประเภทหลักจากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นมูลค่ารวมมากกว่า 200,000 ล้านดอลลาร์ภายใน 2 ปี หนึ่งในนั้นคือซื้อสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ อย่างน้อย 40,000 ล้านดอลลาร์ต่อปี โดยมีสินค้าเนื้อไก่ด้วย ถือเป็นการตอบสนองความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์ปีกของประเทศจีนเอง เพื่อทดแทนเนื้อหมูที่ขาดแคลนในจีน อีกทั้งสหรัฐฯ มีผู้ผลิตไก่จำนวนมาก ซึ่งคาดว่าจะเพียงพอต่อความต้องการของจีน และในปัจจุบันทั่วโลกกำลังประสบกับปัญหาไวรัส Covid-19 ที่มียอดผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นสูงและกระจายตัวในทุกภูมิภาคโดยเฉพาะประเทศโซนยุโรปที่มีการแพร่ระบาดอย่างหนัก จึงทำให้จีนเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าไก่แช่แข็งนำเข้ามากขึ้น

4.1.3 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ตามทฤษฎี SWOT

S = Strengths	W = Weaknesses
1. คุณภาพสินค้าไก่ไทยได้มาตรฐานความปลอดภัย 2. ระบบฟาร์มที่มีประสิทธิภาพ มีศักยภาพในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกได้ดี 3. ผลผลิตเนื้อไก่ไทยมีมากกว่าความต้องการบริโภคในประเทศ 4. ทักษะฝีมือแรงงานไทยและเทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปที่ทันสมัย	1. อุตสาหกรรมไก่ไทยมีความเสี่ยงจากฟุ้งพากรนำเข้าพันธุ์ไก่จากต่างประเทศ หากเกิดโรคระบาดอาจจะทำให้ไทยประสบปัญหาในการผลิตไก่ 2. ปริมาณผลิตไก่ไทยที่ส่งออกยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้นำเข้าในจีน 3. ต้นทุนด้านปัจจัยการผลิตและด้านแรงงานมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น อาทิเช่น ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำที่เพิ่มขึ้นตามนโยบายรัฐบาล และการเพิ่มขึ้นของราคาอาหารสัตว์ เป็นต้น
O = Opportunities	T = Threats
1. นครคุนหมิง มีประชากรชาวมุสลิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากทำให้ไก่แช่แข็งของไทยยังคงมีโอกาสในตลาดจีน 2. เศรษฐกิจของคุนหมิงมีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และ ผู้บริโภคมีกำลังซื้อเพิ่มมากขึ้น 3. ความต้องการเนื้อไก่ทดแทนเนื้อหมูเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากปัญหาจากโรคคอหิวตืดแอฟริกัน (ASF) 4. จีนเกิดโรคระบาดไข้หวัดนกในไก่ จึงทำให้ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ 5. ประเทศไทยอยู่ใกล้กับเมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน หรือจีนตอนใต้ของจีน จึงมีข้อได้เปรียบในเรื่องระยะทางการขนส่งสินค้า และความสดใหม่ของเนื้อไก่แช่แข็ง 6. การจัดตั้งเขตการค้าเสรีจีน - อาเซียน ทำให้จีนไม่เก็บภาษีนำเข้าไก่แช่แข็งและแปรรูปไทย 7. สำนักงานการขึ้นทะเบียนหรือรับรองแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (CNCA) ประกาศขึ้นทะเบียนบริษัทผู้ผลิตและแปรรูปไก่ของไทยเพิ่มขึ้นเป็น 22 ราย (1 เม.ษ.63) 8. จีนได้ดำเนินมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-Dumping) การนำเข้าเนื้อไก่จากบราซิลเป็นการชั่วคราวด้วยเหตุนี้ กระทรวงพาณิชย์จีนจึงกำหนดว่า บริษัทในจีนที่นำเข้าเนื้อไก่จากบราซิลจะต้องจ่ายเงินมัดจำประมาณร้อยละ 18.8 – 38.4 ของมูลค่าการนำเข้า 9. พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้บริโภค เนื่องจากชีวิตที่เร่งรีบ และความต้องการในความสะอาดสบาย	1. สถานการณ์ค่าเงินบาทที่มีแนวโน้มแข็งค่าอย่างต่อเนื่อง 2. การแพร่ระบาดของไข้หวัดนกที่ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง 3. จีนยกเลิกข้อจำกัดการนำเข้าผลิตภัณฑ์สัตว์ปีกจากสหรัฐฯ 4. ความยากลำบากด้านภาษาในการสื่อสารกับผู้ประกอบการจีน 5. การประสบกับปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยมีการใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้บริโภควิวชาวจีนในเชิงลึก เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้นำเข้าสินค้าให้มีความสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าชาวจีนและสามารถเพิ่มโอกาสในการแข่งขันในตลาดจีน โดยคำถามมีทั้งหมด 12 ข้อ และกรวิจัยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ด้าน ได้แก่ ความเห็นเกี่ยวกับไก่แช่แข็งและแปรรูปของไทยและข้อมูลเพื่อเพิ่มโอกาสให้กับไก่แช่แข็งและแปรรูปของไทย

4.2.1 ความเห็นเกี่ยวกับไก่แช่แข็งและชิ้นส่วนไก่ของไทย

ประกอบด้วย 3 คำถาม ได้แก่

- 1.1 您觉得泰国和中国鸡肉有什么不一样? (คุณคิดว่าไก่อไทยกับไก่อจีนแตกต่างกันตรงไหน ?)
- 1.2 您觉得泰国和中国鸡肉有什么好处和坏处? (คุณคิดว่าไก่อไทยกับไก่อจีนมีข้อดีข้อเสียต่างกันอย่างไร ?)
- 1.3 您觉得泰国和中国鸡肉的价格怎么样? (คุณคิดว่าไก่อไทยกับไก่อจีนราคาเป็นอย่างไร ?)

จากการสัมภาษณ์ประชาชนจีนเมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ในเรื่องความเห็นเกี่ยวกับไก่แช่แข็งและชิ้นส่วนไก่ไทย พบว่า เนื้อไก่ไทยและจีนไม่มีความต่างกันมากนัก แต่เนื่องจากไก่ไทยที่นำเข้ามายังจีนเป็นไก่แช่แข็ง ส่งผลให้ผู้บริโภคชาวจีนบางส่วนมีความกังวลในเรื่องคุณภาพของเนื้อไก่สดที่ถูกแช่แข็ง และผู้บริโภควิวชาวจีนบางส่วน มองว่าไก่อไทยอาจมีการฉีดยาปฏิชีวนะ ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อร่างกายได้ อย่างไรก็ตาม จากความเห็นของผู้บริโภควิวชาวจีนจะสามารถทราบได้ว่าผู้บริโภควิวชาวจีนให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพของสินค้าบริโภคเป็นอย่างมาก โดยเปรียบเทียบปัจจัยในด้านราคาระหว่าง ไก่อไทยกับไก่อจีนระบุว่า ราคาขายปลีกมีราคาไม่ต่างกันมากนัก แต่ผู้บริโภควิวชาวจีนส่วนใหญ่มักคิดว่าไก่อไทยมีราคาถูกกว่าไก่อจีน

4.2.2 ข้อมูลด้านโอกาสของไก่แช่แข็งและแปรรูปของไทย

ประกอบด้วย 9 คำถาม ได้แก่

- 2.1 您喜欢吃鸡肉吗? 为什么? (คุณชอบรับประทานไก่หรือไม่? เพราะเหตุใด?)
- 2.2 您喜欢吃哪些鸡副产品? (例如鸡心, 鸡骨架, 鸡翅等) (คุณชอบกินส่วนไหนของไก่ ตัวอย่างเช่น หัวใจไก่ กระดูกไก่ ปีกไก่)
- 2.3 您经常吃鸡肉吗? (一个星期大概几次) (คุณกินไก่บ่อยหรือไม่ 1 สัปดาห์กินประมาณกี่ครั้ง)
- 2.4 您喜欢吃冷冻鸡肉还是加工的鸡肉? (คุณชอบกินไก่แช่แข็งหรือแปรรูป)
- 2.5 如果您喜欢吃加工的鸡肉, 喜欢什么样的? 和什么味道? (ถ้าคุณชอบกินไก่แปรรูป ชอบกินไก่แปรรูปแบบไหน รสชาติอย่างไร)
- 2.6 您一般在哪里买鸡肉? (ปกติคุณซื้อไก่ที่ไหน)

2.7 您曾去买鸡肉，有出现过已经卖光了吗？卖光的鸡副产品平时有什么？(คุณเคยไปซื้อไก่แล้วไก่ขายหมดหรือไม่ และไก่ที่ขายหมดส่วนใหญ่เป็นไก่ประเภทไหน)

2.8 那里是否从泰国进口的鸡肉？(และไกร้านนั้นเป็นไคนำเข้าจากไทยหรือไม่)

2.9 如果您觉得有一些方面泰国进口商需要加强和改善，能否请您给一下意见和建议？

(คุณมีความคิดเห็นอะไรที่อยากแนะนำผู้เข้าไไทยหรือไม่)

จากการสัมภาษณ์ผู้บริโภควิวคูนหมิง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน เกี่ยวกับข้อมูลในการเพิ่มโอกาสทางการค้าของไก่แช่แข็งและแปรรูปไทย พบว่า ผู้บริโภควิวคูนหมิงส่วนใหญ่ชอบรับประทานเนื้อไก่ เพราะเนื้อไก่มีราคาถูก รสชาติดี และมีคุณค่าทางอาหาร ไขมันต่ำ โปรตีนสูง และสามารถปรุงอาหารได้หลากหลายเมนู ซึ่งผู้บริโภควิวคูนหมิงส่วนใหญ่นิยมบริโภคเนื้อไก่สดแช่แข็งมากกว่าไก่แปรรูป เนื่องจากชาวจีนบางส่วนมองว่าไก่แปรรูปมีคุณค่าทางโภชนาการและรสชาติไม่ดีเท่าไก่สดแช่แข็ง และชิ้นส่วนของไก่ที่ผู้บริโภควิวคูนหมิงนิยมรับประทาน ได้แก่ ตีนไก่ ปีกไก่ น่องไก่ ออกไก่ และเครื่องในไก่ ตามลำดับ โดยมักจะนำไก่ไปบริโภคในรูปแบบ ตุนพะโล้ ปิ้งย่าง ทอด เป็นต้น ซึ่งรสชาติที่เป็นที่นิยมมากคือ รสหม่าล่า ที่มีรสเผ็ดซ่า นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้บริโภควิวคูนหมิง มีความคิดเห็นต่อสินค้าไก่แช่แข็งและแปรรูปที่นำเข้าจากไทยว่า ควรรักษามาตรฐานคุณภาพ ความสะอาด และสุขอนามัย ไม่ใช่สารอันตรายในการเลี้ยงไก่ และสำหรับไก่แปรรูป ควรมีบรรจุภัณฑ์และรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย มีคุณค่าทางโภชนาการ หลากหลายรูปแบบ และควรมีไก่แปรรูปรสชาติจีนด้วย เช่น รสหม่าล่า ทั้งนี้การนำเข้าไก่แช่แข็งและแปรรูปมายังประเทศจีนควรมีปฏิบัติตามขั้นตอนการนำเข้าที่ถูกต้องสินค้าไก่ของจีนด้วย และควรมีการประชาสัมพันธ์ที่ดีที่ทำให้สินค้าเป็นที่รู้จักในจีน โดยสามารถเริ่มจากการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในจีนเพื่อทำการสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้บริโภควิวคูนหมิงก่อนเข้ามาทำตลาดจริง

5. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาโอกาสการส่งออกไก่แช่แข็งและชิ้นส่วนของไทยในนครคูนหมิง มณฑลยูนนาน ประเทศจีน ด้วยทฤษฎี SWOT และจากการสัมภาษณ์ผู้บริโภควิวคูนหมิง พบว่า ไก่แช่แข็งและชิ้นส่วนไก่ไทยมีโอกาสในการส่งออกมายังคูนหมิง และมีโอกาสในการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น โดยมีปัจจัยที่สำคัญดังนี้

1) ปัจจัยด้านความต้องการ โดยผู้บริโภควิวคูนหมิงมีความต้องการบริโภคเนื้อไก่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเนื้อไก่มีราคาถูก และมีคุณค่าทางโภชนาการสูง อีกทั้งในหลายประเทศยังคงประสบปัญหาโรคระบาดไข้หวัดนกในไก่ และประสบปัญหาโรคระบาดอหิวาต์ในเนื้อหมู

2) ปัจจัยด้านประชากรและเศรษฐกิจ คุณหมิงเป็นเมืองหลวงของมณฑลยูนนาน มีประชากรอาศัยอยู่มากและมีประชากรชาวมุสลิมอาศัยอยู่ ซึ่งส่วนใหญ่บริโภคเนื้อไก่เป็นหลัก อีกทั้งเศรษฐกิจของเมืองคุณหมิง มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนมีกำลังซื้อที่สูงขึ้น

3) ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ประเทศไทยมีระยะทางใกล้กับมณฑลยูนนาน ประเทศจีน ซึ่งทำให้ไทยได้เปรียบในเรื่องของการขนส่งสินค้า ที่ใช้ระยะเวลาน้อยกว่าประเทศคู่แข่ง เช่น บราซิลและสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้สามารถรักษาความสดใหม่ของเนื้อไก่แช่แข็งไว้ได้

4) สำนักงานการขึ้นทะเบียนหรือรับรองแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (CNCA) ประกาศขึ้นทะเบียนอนุญาตให้บริษัทผู้ผลิตไก่และไก่แปรรูปของไทยสามารถส่งออกไก่แช่แข็งและชิ้นส่วนไก่มายังจีนได้เพิ่มขึ้น โดยปัจจุบันมี 23 โรงงาน

5) การที่จีนดำเนินมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดการนำเข้าไก่จากบราซิลชั่วคราว ด้วยการกำหนดให้บริษัทจีนที่นำเข้าไก่จากบราซิลต้องวางเงินค้ำมัดจำ จึงอาจทำให้ผู้นำเข้าหันมานำเข้าไก่ไทยแทน ซึ่งไทยมีข้อได้เปรียบในเรื่องได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าไก่แช่แข็งและแปรรูปจากจีน สำหรับชิ้นส่วนเนื้อไก่ที่ชาวคุณหมิงชอบทาน ได้แก่ ปีกไก่ น่องไก่ ออกไก่ ตีนไก่ และเครื่องในไก่ ตามลำดับ และเนื่องจากปัจจัยพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป ชอบลองสิ่งแปลกใหม่ ความเร่งรีบในชีวิตประจำวัน และต้องการความสะดวกสบายในเรื่องอาหารการกิน จึงทำให้ไทยมีโอกาสนำเสนอไก่แช่แข็งและชิ้นส่วนไก่มายังคุณหมิง ชาวคุณหมิงส่วนใหญ่นิยมทานไก่แปรรูปในรูปแบบปิ้งย่าง และทอด โดยรสชาติที่ชาวคุณหมิงนิยมคือ เผ็ด เค็ม เปรี้ยว และรสหม่าล่า ที่มีรสเผ็ดและชา ทั้งนี้การนำเข้าไก่แช่แข็งมายังนครคุณหมิง ควรมีบรรจุกฎบัตรและรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย มีคุณค่าทางโภชนาการ และมีความหลากหลาย

สำหรับจุดแข็งและจุดอ่อนของไก่แช่แข็งและแปรรูปของประเทศไทย พบว่า อุตสาหกรรมไก่ไทยมีศักยภาพในการควบคุมและป้องกันไข้หวัดนกหรือโรคระบาดต่างๆ ได้ดี มีความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งคุณภาพเนื้อไก่ที่ได้มาตรฐาน แต่อุตสาหกรรมไก่ไทยมีการนำเข้าพันธุ์ไก่จากต่างประเทศอาจมีความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของโรคระบาดต่างๆ ผลผลิตเนื้อไก่เพื่อการส่งออกที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ อีกทั้งต้นทุนในการผลิตของอุตสาหกรรมไก่ไทยที่อาจเพิ่มขึ้นตามค่าแรงขั้นต่ำที่เพิ่มขึ้นหรือค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เพิ่มขึ้น และค่าเงินบาทของไทยที่แข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาจทำให้ประเทศไทยไม่มีอำนาจในการแข่งขันด้านราคากับประเทศอื่น

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องโอกาสการส่งออกไก่แช่แข็งและชิ้นส่วนไก่ของไทยในเมืองคุณหมิง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ประเทศไทยมีโอกาสในการส่งออกสินค้าไก่แช่แข็งและชิ้นส่วนไปยังนครคุณหมิงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจาก 1) ความต้องการบริโภคเนื้อไก่แทนเนื้อหมูเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเนื้อไก่มีราคาถูกและมีคุณค่าทางโภชนาการมาก 2) ประโยชน์จากการที่จีนดำเนินมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดการนำเข้าไก่ต่อบราซิลชั่วคราว ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยกรุงศรี (2563) ได้ศึกษาแนวโน้มธุรกิจและอุตสาหกรรมไทย ปี 2563 – 2565 พบว่า อุตสาหกรรมไก่แช่แข็ง แช่เย็น และแปรร

รูปมีแนวโน้มการส่งออกเพิ่มมากขึ้น ด้วยปัจจัย ดังนี้ 1) ความต้องการโปรตีน ทดแทนสุกรจากปัญหาโรคระบาดอหิวาต์แอฟริกา 2) ประโยชน์ทางอ้อมจาก สงครามการค้าหรือมาตรการทางภาษีกับคู่แข่ง
ชั้น นอกจากนี้จากการศึกษาในวิจัยครั้งนี้พบว่า ไทยมีโอกาสในการส่งออกไก่แช่แข็งและแปรรูปไป
เมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจาก 1) นครคุนหมิงเป็นศูนย์กลางด้าน
เศรษฐกิจ ประชาชนมีกำลังซื้อในการบริโภคเพิ่มขึ้น 2) ความได้เปรียบด้านระยะทางและระยะเวลาใน
การขนส่ง 3) CNCA ประกาศขึ้นทะเบียนบริษัทผู้ผลิตและแปรรูปไก่ไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง 4)
ประเทศจีนไม่มีการเก็บภาษีนำเข้าไก่แช่แข็งและแปรรูปจากไทย

5.3 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องโอกาสการส่งออกไก่แช่แข็งและชิ้นส่วนไก่ของไทยในเมืองคุนหมิง มณฑล
ยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ในครั้งนี้ เป็นการนำเสนอข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการส่งออกไก่แช่แข็ง
และแปรรูปมายังเมืองคุนหมิง วิเคราะห์ด้วยแนวคิด SWOT และการสัมภาษณ์ผู้บริโภควิวินิจฉัย
อาจเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจส่งออกสินค้าไก่แช่แข็ง และหน่วยงานของไทยในการส่งเสริมให้
ผู้ประกอบการไทยเร่งผลิตไก่เพื่อขยายการส่งออกในช่วงที่มีโอกาสและเพิ่มการให้ความรู้เรื่องการ
ส่งออกไก่แช่แข็งและชิ้นส่วนไก่ มายังประเทศจีนให้แก่ผู้ที่สนใจส่งออก รวมถึงส่งเสริมให้
ผู้ประกอบการมีการพัฒนาคุณภาพเนื้อไก่ให้สะอาดและถูกสุขอนามัย เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้ลูกค้ามาก
ยิ่งขึ้น เพิ่มความหลากหลายของสินค้า อาทิ รสชาติ รูปแบบ บรรจุภัณฑ์ และการสร้างเอกลักษณ์ให้
สินค้า เพื่อดึงดูดความสนใจของลูกค้า และสามารถทำสินค้าให้เป็นที่รู้จักของชาวจีนได้ด้วยการทำ
การตลาดบนแพลตฟอร์มออนไลน์ชื่อดังต่างๆ ของจีน ที่มีความรวดเร็ว สะดวก และประหยัดเวลา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาจากข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เอกสารในสำนักงาน
และการสัมภาษณ์ผู้บริโภคนานาชาติ และการวิเคราะห์ด้วยทฤษฎี SWOT ซึ่งอาจมีข้อมูลที่ไม่
ครอบคลุมทั้งประเทศจีน และการวิเคราะห์ด้วยทฤษฎี SWOT ควรทบทวนสถานการณ์เป็นระยะ เพื่อ
ความแม่นยำของข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มการลงพื้นที่สำรวจตลาดในมณฑลอื่นๆ เพิ่ม
การสัมภาษณ์ผู้นำเข้า เพิ่มการสัมภาษณ์ ผู้นำเข้าและจำหน่ายไก่ และเพิ่มจำนวนการสัมภาษณ์
ผู้บริโภค เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำเชื่อถือและมีความที่หลากหลายมากขึ้น

จัดทำโดย : นางสาวจตุรพรรณ บุญตอม

นางสาวสิริมนต์ บัวบุตร

ศูนย์พัฒนาการค้าและธุรกิจไทย (Business Support Center)

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครคุนหมิง

กันยายน 2563